

Integriteitsbeleidsplan gemeente Tynaarlo

Instemming van de Ondernemingsraad d.d. 2 juli 2015

Vastgesteld door : College van burgemeester en wethouders d.d. 14 juli 2015

Dit integriteitsbeleidsplan is een actualisatie van de nota integriteit uit 2007. De 13 basisnormen integriteit waaraan de overheid dient te voldoen zijn integraal in dit integriteitsbeleidsplan opgenomen.

Het integriteitsbeleidsplan is geactualiseerd op 1 januari 2020 in verband met de invoering van de WNRA. De verwijzing naar de CAR/UWO is verwijderd en de verplichting om een Verklaring omtrent gedrag te overleggen bij indiensttreding is in het beleid opgenomen.

1 Missie en Visie College en Directeur

College van burgemeester en wethouders

In het collegemanifest gemeente Tynaarlo 2014-2018 getiteld 'Samenwerken in vertrouwen' staan de ambities verwoord van het college. Hierin staat onder meer:

(...)

De gemeente Tynaarlo is van haar inwoners. Het lokaal bestuur is daadkrachtig en gedragen, dienend en transparant. Verantwoordelijkheden worden duidelijk onderscheiden en we streven naar een korte procesgang en goede coördinatie.

(...)

Directeur

In de Sturingsnotitie "Verbinding in Tynaarlo, duidelijk organiseren", van 31 oktober 2014 van Johannes van Nieukerken, directeur/gemeentesecretaris, zijn de missie en de doelen van de organisatie als volgt geformuleerd:

(...)

een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur".

Om lenig en slagvaardig te worden en om vanuit verbinding te kunnen bewegen, zijn daarbij vijf doelen geformuleerd:

- helderheid: heldere rollen, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden, heldere (werk)processen en heldere doelen;
- slagvaardig: het nakomen van afspraken en beloften, en pro-actief en snel reageren;
- verbinding: gezamenlijk werken, interne en externe betrokkenheid, delen en goede communicatie;
- leiderschap: heldere en samenhangende doelen, borging, persoonlijk eigenaarschap en leiderschap, voortgang volgen en verantwoording afleggen;
- lenig: flexibele medewerkers, flexibele organisatie en flexibele financiën. (...)

2 Visie Ondernemingsraad op integriteit

Ondernemingsraad

In 2014 is op een tweetal momenten het gesprek gevoerd met de Ondernemingsraad over het onderwerp integriteit. In deze gesprekken kwamen diverse onderwerpen aan de orde en deze kunnen als volgt worden samengevat:

- Helderheid over rollen en taken: structuur
- Aandacht voor integriteit in relatie tot het werk
- Creëren van een veilige sfeer en cultuur

Een uitwerking van deze missie en visie vormen de beleidsuitgangspunten voor dit integriteitsbeleidsplan.

Uitgangspunten integriteitsbeleid

- ❖ *Integriteit verdient integrale aandacht en heeft zowel betrekking op medewerkers, bestuurders en volksvertegenwoordigers.*
- ❖ *Integriteitsbewustzijn van medewerkers bevorderen langs de lijnen van 'goed werkgeverschap en goed werknemerschap' binnen het kader van het openbaar bestuur.*
- ❖ *Duidelijke omschrijving rollen taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen.*
- ❖ *Borging door middel van de functie van integriteitscoördinator.*

3 Waarden en normen

Onder punt 1. en 2. Missie en Visie vinden we 'de waarden' die belangrijk zijn voor Tynaarlo in relatie tot integriteit. Transparantie, rolbewustzijn en het gesprek voeren over dilemma's zijn kernwoorden. Daarnaast gelden de normen en regels die zijn neergelegd in de Gemeentewet, Ambtenarenwet en specifieke lokale regelingen. De gemeente Tynaarlo voldoet aan de 13 basisnormen integriteit zoals deze gelden voor het openbaar bestuur. De 13 basisnormen maken een integraal onderdeel uit van dit beleidsplan.

4 Structuur, rollen en taken

In dit onderdeel worden de specifieke rollen en taken benoemd en de structuur waarbinnen overleg plaatsvindt over integriteit.

Ambtelijke organisatie

Directeur/gemeentesecretaris

Rol: Aanjager integriteit, de norm zijn, stellen en uitdragen, veilige sfeer creëren, voorbeeldfunctie, aandacht voor integriteitsbewustzijn bij medewerkers, 'integriteit is van ons allemaal'.

Taak : 2 maal per jaar agenderen voor het managementoverleg, informeren en adviseren burgemeester als portefeuillehouder integriteit bij een melding vermoeden integriteitsschending.

Leidinggevende

Rol: de norm zijn, stellen en uitdragen, veilige sfeer creëren, voorbeeldfunctie, aandacht voor integriteitsbewustzijn bij medewerkers, 'integriteit is van ons allemaal'.

De leidinggevende is de eerst aangewezen waar een medewerker terecht kan voor een vermoeden van een integriteitsschending.

Taak: agenderen op werkoverleg, informeel gesprek voeren, integriteit aan de orde stellen in functioneringsgesprekken.

Vertrouwenspersonen

In de organisatie zijn twee vertrouwenspersonen aangewezen. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon. De bedrijfsarts heeft op grond van zijn ambtseed ook een vertrouwensrol.

Rol: Vertrouwenspersonen kunnen behulpzaam zijn als een medewerker iets niet kan of wil bespreken met de leidinggevende. Ook kan het zijn dat een medewerker advies wil over hoe om te gaan met een bepaalde aangelegenheid. Er zijn vaak dwarsverbanden tussen ongewenste omgangsvormen en integriteit.

Taak: Ondersteuning en advisering medewerkers bij integriteitskwesties en ongewenste omgangsvormen. De vertrouwenspersonen kennen het onderscheid en kunnen dit uitleggen. De vertrouwenspersoon verschaft vooraf duidelijkheid over de vertrouwelijkheid en dat bij ernstige misstanden, mogelijk de vertrouwelijkheid niet gegarandeerd worden en dat er een aangifteplicht bestaat. De vertrouwenspersonen gebruiken hierbij de handreikingen voor vertrouwenspersonen van het BIOS, het Bureau Integriteit Openbare Sector.

Voor de relatie tussen de Vertrouwenspersoon en de organisatie is het van belang dat er vooraf duidelijkheid is over zijn eventuele doormeldplicht (of aangifteplicht). Het is immers uitermate onwenselijk als de vertrouwenspersoon er later door zijn werkgever op wordt aangesproken dat hij al kennis had over een bepaalde ernstige misstand, maar dit niet heeft gemeld aan de directie. Een dergelijke situatie zal de relatie tussen de werkgever en de VPI geen goed doen en daarmee ten koste kunnen gaan van het functioneren van de VPI.

Door het vastleggen in dit integriteitsbeleidsplan en in de Regeling Melding Vermoeden Misstand is helder dat er voor leidinggevend en vertrouwenspersonen een doormeldplicht bestaat aan de directie.

De vertrouwenspersoon blijft door het vooraf verschaffen van duidelijkheid over de (on)mogelijkheid van het geheimhouden van informatie in bepaalde gevallen, het in hem gestelde en benodigde vertrouwen genieten.

Hieronder volgt een korte uitleg over het onderscheid tussen ongewenste omgangsvormen en integriteitskwesties.

Ongewenste omgangsvormen

Bij ongewenste omgangsvormen is de melder of beter de klager over ongewenste omgangsvormen in bijna alle gevallen zelf slachtoffer. De persoon die komt klagen is persoonlijk onrecht aangedaan; betrokkene is geïntimideerd, gepest of slachtoffer van geweld. De gesprekken met de vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk en de klager heeft zelf de regie of er al dan niet wat met de klacht gebeurt. De vertrouwenspersoon zou bijvoorbeeld op verzoek van klager een bemiddelingspoging kunnen doen of betrokkene kunnen helpen met het indienen van een formele klacht.

Melding vermoeden misstand

Bij de melder over een misstand ligt dit heel anders. De melder is vaak niet zelf slachtoffer maar getuige of omstander. Vaak is de melder geen persoonlijk onrecht aangedaan.

Bij een vermoeden van een integriteitsschending is het organisatiebelang in het geding. De "Regeling Melding Vermoeden Misstand gemeente Tynaarlo" is van toepassing en degene bij wie gemeld wordt (leidinggevende of vertrouwenspersoon moet melden bij de directie. De directie dient op de hoogte gesteld te worden zodat actie kan worden ondernomen om een einde te maken aan de misstand. De regeling "Melding vermoeden misstand gemeente Tynaarlo bevat bepalingen die ter bescherming tegen de gevolgen van de melding. Deze bescherming geldt voor zowel de melder als voor de vertrouwenspersoon. Verder geldt dat zonder instemming van de melder zijn identiteit niet bekend wordt gemaakt.

Bestuur

Burgemeester

Rol: Portefeuillehouder Integriteit, voorbeeldfunctie.

Taak: Verantwoordelijkheid nemen voor en verantwoording afleggen over het gevoerde integriteitsbeleid aan de gemeenteraad.

Griffier

Rol: Integriteitsbewustzijn bevorderen in contacten met de raad en de voorzitter.

Taak: Integriteit onderdeel maken van de administratieve werkprocessen rondom de raad, onderwerp op de agenda houden in samenwerking met de integriteitscoördinator.

Algemeen

Integriteitscoördinator

Rol: Coördinator, adviseur en verbinder.

- Taak: 1. Ondersteuning en advisering van leidinggevend, directeur, bestuurders en griffier bij integriteitsvraagstukken en deelbeleidsaspecten als HRM, Juridische Zaken, Beveiliging, Financiën.
2. Coördineren van activiteiten op integriteitsgebied.
 3. Het bijeenbrengen van kennis en expertise op het gebied van integriteit.
 4. Het organiseren van regelmatige afstemming met de teams die een rol spelen op integriteitsgebied.
 5. Het gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan bestuur en directie, management en medewerkers.
 6. Het doen van (voor)onderzoek bij een vermoeden van integriteitsschending.
 7. Organiseren van integriteitsoverleg twee maal per jaar en monitoren van jaarplanning.
 8. Overleg vertrouwenspersonen twee maal per jaar.
 9. Voorbereiding verantwoording over integriteitsbeleid.

De functie integriteitscoördinator is ondergebracht bij Juridische Zaken, onderdeel van team Advies en Ondersteuning.

Overlegstructuren

Integriteitsoverleg

Initiëren nieuwe acties, voortgang en bijstelling Actieplan Integriteit, verantwoording en evaluatie.

Frequentie: twee maal per jaar

Deelnemers: Manager HRM, coördinator Integriteit, Directeur. Portefeuillehouder en griffier schuiven aan indien noodzakelijk gewenst.

Driehoeksoverleg burgemeester, griffier en gemeentesecretaris

Afstemmen acties, voortgang en bijstelling Actieplan integriteit, verantwoording en evaluatie.

Frequentie : twee maal per jaar agenderen

Commissie Integriteit

Bij een melding van een vermoeden van integriteitsschending binnen de ambtelijke organisatie, adviseert de commissie Integriteit de directeur of in het geval deze betrokken is, rechtstreeks de /portefeuillehouder.

De commissie Integriteit bestaat uit de Manager HRM en de coördinator Integriteit.

Bij een melding van een vermoeden van een integriteitsschending door een volksvertegenwoordiger kan de portefeuillehouder/voorzitter van de raad advies vragen van de commissie Integriteit. In dat geval wordt aan de commissie Integriteit de griffier toegevoegd.

In 2015 is het steunpunt Integriteitsonderzoek Politieke ambtsdragers opgericht. Dit maakt deel uit van het Bureau Integriteit Openbare Sector (BIOS) in Den Haag. Burgemeesters (en ook Commissarissen van de Koning en Voorzitters van Waterschappen) kunnen hier terecht voor ondersteuning bij het doen van een onderzoek naar een vermoeden van een integriteitsschending door politieke ambtsdragers.

Vertrouwenspersonenoverleg

Interne vertrouwenspersonen, ARBO coördinator en bedrijfsarts in vertrouwensrol. Overleg 2 maal per jaar over opleiding en training, verantwoording.

Monitoren, evaluatie en verantwoording in Integriteitsoverleg en Jaarrekening

Zoals eerder vermeld vindt tweemaal per jaar Integriteitsoverleg plaats. In dit overleg wordt het beleid gemonitord en geëvalueerd. Een maal per jaar wordt in het integriteitsoverleg verantwoording afgelegd over het gevoerde integriteitsbeleid. De publieke verantwoording vindt plaats in de Jaarrekening binnen Programma 0 Openbaar Bestuur en Programma 1 Bedrijfsvoering.

Landelijke basisnormen integriteit

De gemeente Tynaarlo voldoet aan de basisnormen voor integriteitsbeleid: –
Aandacht voor integriteit: de overheidsorganisatie heeft de verschillende aspecten van integriteit in een schriftelijk document vastgelegd.
– De organisatie en het bestuur beschikt over een gedragscode.

- Er zijn procedures in het kader van werving- en selectie waarin aandacht wordt besteed aan integriteit. Een verklaring omtrent gedrag maakt onderdeel uit van de procedure.
- De organisatie houdt een overzicht bij van kwetsbare functies en treft maatregelen ter voorkoming van integriteitsinbreuken bij kwetsbare functies.
- Er is een procedure voor het afleggen van de eed of belofte.
- De organisatie beschikt over een nadere regeling voor de verplichte melding en openbaarmaking van nevenwerkzaamheden. De organisatie houdt een geactualiseerd overzicht bij van de gemelde nevenwerkzaamheden.
- Er is een nadere regeling voor de verplichte melding van financiële belangen en transacties in effecten. Er worden functies aangewezen waarvoor deze meldplicht geldt.
- De organisatie stelt voorschriften vast over het kennisnemen van of omgaan met vertrouwelijke informatie. Er worden maatregelen getroffen die beogen te voorkomen dat onbevoegde derden vertrouwelijke gegevens kunnen bezitten, raadplegen of beschadigen.
- Voor het aannemen van relatiegeschenken of uitnodigingen is een regeling getroffen. De regeling bevat een meldplicht voor het aannemen van geschenken en uitnodigingen.
- De organisatie stelt een inkoop- een aanbestedingsbeleid vast. Het beleid bevat richtlijnen voor het aantal aan te vragen offertes en de vastlegging van keuzen voor bepaalde procedures van aanbesteding.
- Er zijn vertrouwenspersonen aangesteld.
- Er is voorzien in een procedure voor de wijze waarop de medewerkers vermoedens van aantastingen van de integriteit binnen de organisatie, kunnen aankaarten, (de regeling melding vermoeden misstand gemeente Tynaarlo).